

Verslag lezing Arnold van Vliet.

Een zeer interactieve en informatieve lezing voor ongeveer 35 personen. Help het klimaat verandert, ja dat gebeurt, hoe snel en hoe reageert de natuur.

Om te beginnen maakt Arnold van Vliet (van o.a. de Natuurkalender) kanttekeningen bij het feit dat de het KNMI de gemiddelde jaartemperatuur steeds vergelijkt met het gemiddelde van de afgelopen 30 jaar. Dat kon tot 2000 omdat tussen 1850 en 1970 het jaargemiddelde vrij constant was. Rond 1980 worden evenwel de eerste signalen van het opwarmen van de aarde gemeten en nu 30 jaar terug was het dus al warmer dan ervoor. Het beeld dat nu door het KNMI geschetst wordt is dan dus rooskleuriger dan het werkelijk is.

De opwarming gaat snel en de natuur reageert er heel sterk op, veel planten en dieren houden het niet bij. Uit zuidelijker streken zouden ze vanwege de optredende klimaatverandering al 220 km moeten zijn opgeschoven, maar het is pas gemiddeld zo'n 35 km. Het groei- en bloeiseizoen is met gemiddeld 17 dagen vervroegd, dus ook de vruchten zijn er zo veel eerder. De bladeren vallen gemiddeld rond 9 dagen later. Kortom, de dieren die dank zij eikels, hazelnoten, beukenootjes, etc., de winter doorkomen moeten deze echt veel eerder gaan verzamelen. Maar doen ze dat ook? We weten het (nog) niet.

Dan de stortbuien waar ons rioolstelsel niet op is gebouwd. Hoe gaan we daarmee om en hoe gaat de natuur om met lange periode van droogte. Het is duidelijk dat dit problemen geeft ook voor ons leefklimaat. De stijging van de gemiddelde temperatuur in het noorden van Europa, Azië en Noord-Amerika en het daardoor ontdooien van de permafrost zou veel meer zorg moeten baren dan het tot nu toe doet. Uit de toendra komt methaangas vrij en dat is een broeikasgas dat een nog veel sterker effect geeft dan Co₂. Kortom, de klimaatveranderingen zouden daardoor wel eens veel sneller kunnen gaan dan tot nu toe wordt gedacht. Wat betekent dit voor allerlei insecten, mogelijke ziekte overbrengers die nu in zuidelijker streken leven. Komen die massaal naar het noorden als wij een klimaat krijgen met een jaargemiddelde temperatuur die nu in zuid Frankrijk gebruikelijk is? Hoe stellen we ons daar op in en zou dat geen prioriteit moeten hebben naast aanpassingen in de waterbeheersing etc.

Dank zij de interactieve aanpak waarbij wij regelmatig zelf elektronisch antwoord moesten geven op gestelde vragen (waarbij o.a. bleek dat 90 % zijn website, te weten www.naturetoday.com, niet kende) werden de toehoorders steeds bij de lezing gehouden. Het was een zeer instructieve en zeker tot nadenken leidende lezing. Helaas waren er geen mensen uit de Zeister gemeenteraad aanwezig: de noodzaak om tot andere prioriteiten te komen dan tot nu toe vaak worden gesteld was overduidelijk. De tijd dringt als we de aarde en in het bijzonder ook Zeist voor onze kleinkinderen leefbaar willen houden.

Erik Notenboom